

Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 10
Мирноградської міської ради Донецької області

УКРАЇНСЬКА МОВА

**Подовжені м'які приголосні, позначення їх
на письмі.**

2 клас

Провела
Журенко О.О.,
вчитель початкових класів.

Тема. Подовжені м'які приголосні звуки, позначення їх на письмі.

Мета: Ознайомити учнів з подовженими м'якими приголосними звуками, із способом позначення їх на письмі; формувати навички грамотного письма; розвивати зв'язне мовлення, вміння спостерігати, порівнювати; виховувати старанність, уважність, почуття дружби, товаришування.

Обладнання: роздатковий матеріал із зображенням героїв, друковані слова за змістом уроку, підручник.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Перевірка домашнього завдання.

1. Читання учнями чистомовки Т. Коломієць «Їде, їде їжачок...»

III. Актуалізація опорних знань

1. Гра «Упіймай звук»

Їжак з їжаченям

Їдуть по гриби щодня.

Їжачиха помагає –

Сироїжки їм збирає.

- З якою буквою познайомились на минулому уроці?

- Скільки звуків вона дає? Які?

1. Каліграфічна хвилинка

Нн

Загартування

Учитель.

- Діти, сьогодні на уроці у нас будуть гості. Один із них приготував вам завдання, і коли ви його виконаєте, то дізнаєтесь хто це. Наш таємний гість просить вас записати речення зі словом «загартування».

Загартування корисне всім.

- Зараз ми дізнаємось, хто ж завітав до нас на урок. Я вам допоможу в цьому.

Скажіть, хто дає нам поради щодо загартування? (Лікар)

- Діти, на яких уроках ми говоримо про здоров'я?

- Так ви здогадались, який казковий лікар до нас прийшов? Так, це Лікар Айболить зі своїм помічником песиком Барбосом, якого він вилікував. І це перша порада нашого Лікаря, про те що загартування дуже корисне.

IV. Мотивація навчальної діяльності

1. Психологічний настрій класу.

- Діти погляньте, яку пораду приготував нам песик Барбос.

Сьогодні, як і на всіх попередніх уроках, ви всі повинні бути особливо:

У важними

Р озумними

О рганізованими

К мітливими

Вчитель розкриває на дошці слова на кожну літеру слова УРОК.

V. Опрацювання нового матеріалу

1. Спостереження за вимовою подовжених приголосних звуків.

- Послухайте слова, які я буду вимовляти. Що ви помітили в кожному слові?

Гілля, змагання, колосся, вугілля, читання.

- Отже, в нашій мові є м'які приголосні звуки, які можуть подовжуватись.

2. Лінгвістичний волейбол (усно).

- Діти, Лікар Айболить пропонує нам пограти у гру, яка буде називатися волейбол, але ми не будемо кидати м'ячика. Наше завдання буде змінити правильно слова. Ми розділимось на команди і будемо отримувати бали за правильні відповіді.

- Замініть слова за зразком.

Зразок. Гілка — гілля.

Волосина, колос, промінь.

- Утворіть слова за зразком: читати – читання.

Малювати, запитати, змагатися.

Вчитель називає слова для кожної команди. Виграє та команда, яка правильно утворила слова. На дошці фіксуються зароблені бали.

- До речі, діти, ви знаєте, чим корисний волейбол? Давайте послухаємо Сашка. Він підготував для нас невеличке повідомлення.

Волейбол добре позначається на здоров'ї. Різноманітність рухів в цьому виді спорту навантажує практично всі групи м'язів, також волейбол зміцнює дитячий імунітет і серцево-судинну систему, покращує окомір і поставу.

Формує позитивні якості, які обов'язково знадобляться дитині в житті: працьовитість, відповідальність, прагнення до перемоги, дисциплінованість і сміливість.

- Діти, скажіть нашим героям, на якому уроці ми граємо у волейбол? Які ще ігри з м'ячем ви знаєте?

3. Робота з підручником (с . 56)

Учитель.

- Щоб бути спритними, потрібно тренуватись. Ось і ми зараз потренуємось. Будемо вчитися правильно читати слова з подовженими приголосними.

Учні працюють зі словами у підручнику.

- Читання слів ланцюжком.

- Порівняння вимови російською та українською мовами.
- Доповнення речень за малюнком.
- Висновок. Як вимовляються подовжені приголосні в словах? Твердо чи м'яко? (Подовжені приголосні вимовляються м'яко).
- Запис речень за останніми малюнками.

Урок читання.

- Зробіть висновок, як позначається на письмі м'який подовжений звук. (Він позначається двома приголосними).

4. Фізкультхвилинка.

Щось не хочеться сидіти,

Треба трохи відпочити.

Руки вгору, руки вниз,

На сусіда подивись.

Руки вгору, руки в боки,

Вище руки підніміть,

А тепер їх опустіть.

До роботи, все гаразд!

Плесніть, діти, кілька раз –

VI. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

1. Диктант-переклад.

Учитель.

- Діти, погляньте, у нас нове завдання від Барбоса. Він продовжує наше тренування і просить нас перекласти слова.

Платє, жизнь, обувь, плаванє.

- Запишіть ці слова під диктовку одного з учнів, підкресліть подовжені приголосні.

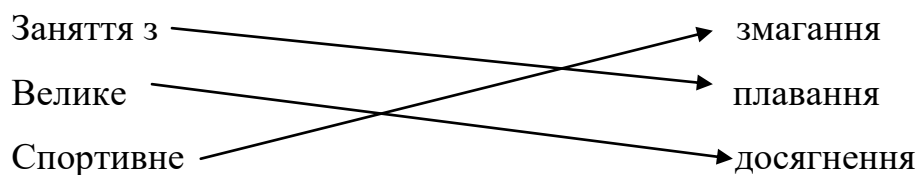
2. Утворення сполучень слів.

Учитель.

- Наше тренування продовжується. Лікар Айболить не дає нам розслабитись, як справжнім спортсменам і у нього готове нове завдання.

Він просить:

- Прочитайте слова лівого та правого стовпчиків. Поєднайте їх за змістом.

3. Робота з підручником.

Учитель.

- Наші герої пропонують нам трохи відпочити і запрошують на спортивні змагання з плавання. Саме так називається текст, який ми зараз прочитаємо.

А перед тим познайомимось з новими словами, які там зустрінуться.

- 1) Словникова робота в парах.
- 2) Читання тексту учителем.
- 3) Читання тексту учнями.

Відповіді на запитання за змістом.

- Яким видом спорту займались Юрко та Сашко?

- Хто переміг у змаганні?
- Знайдіть у тексті слова з подовженими приголосними.

4. Робота над скоромовкою.

Учитель.

- Барбосику дуже подобається як ви працюєте. Тому він приготував іще одне цікаве завдання. Він хоче подивитись, які ви спритні та швидкі. Вам потрібно швидко прочитати скоромовку на с. 57.

- 1) Читання скоромовки учнями мовчки.
- 2) Читання скоромовки учнями вголос.
- 3) Читання скоромовки напам'ять. (за бажанням)
- 4) Назвати слова з подовженням.

VII. Підсумок уроку. Рефлексія

1. Розрізнення у мові слів з м'якими подовженими звуками.

Учитель.

- Діти, нашим героям дуже сподобалось те, як ви працювали. Дружно, спритно, організовано! Справжня команда! І наостанок давайте покажемо, що ми були уважними на уроці. (Учитель звертає увагу учнів на слово УВАЖНИМИ, яке було розкрито на початку уроку).

— Послухайте вірш. Плесніть в долоні, коли почуєте слова з подовженими м'якими приголосними.

*На траві й квітках росинка,
Шелестіння й гомін гілки,
Щебетання й пісня пташки,
Скрип жука, гудіння бджілки.*

(Я. Щоголів)

— Як позначається подовження звука на письмі?

— Ось і закінчився наш урок. Тепер я прошу

показати мені, чиї завдання були для вас цікавішими – Лікаря Айболита чи песика Барбоса. Підніміть відповідну картку із зображенням наших героїв. Чи вас сподобались обидва героя.

VIII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

С. 56-57, читати, списати скоромовку. Вивчити на пам'ять (за бажанням).